ALYTAUS KRAŠTAS

Alytaus turizmo informacijos centras

S. Dariaus ir S. Girėno g. 1, Alytus / Tel.: +370 315 52 010, +370 687 07 703 / El. paštas info@alytusinfo.lt / www.alytusinfo.lt

Legendos pasakoja, jog ant **Punios piliakalnio** stovėjusi kunigaikščio Margirio pilis, vadinama Pilėnais. Sakoma, jog 1336 m. čia įvyko garsusis Pilėnų mūšis, kurio metu pilies gynėjai ir gyventojai nutarė verčiau žūti ugnies liepsnose, nei pasiduoti kryžiuočiams į nelaisvę. Šiandien Punios piliakalnis yra vienas iš didžiausių Lietuvoje.

Punios Šv. Apaštalo Jokūbo bažnyčia pastatyta 1863 m., turi baroko ir klasicizmo bruožų. Pirmoji bažnyčia Punioje pastatyta 1425 metais. Pasakojama, kad ją statyti paliepęs Vytautas Didysis. Dabartinė bažnyčia įtraukta į Šv. Jokūbo piligrimų kelią Lietuvoje.

Nemuno kilpos apsuptas **Punios šilas** priklauso Nemuno kilpų regioniniam parkui. Tai vienas seniausių, aukščiausių ir įdomiausių botaniniu požiūriu Lietuvos miškų. Šile auga aukščiausia Lietuvos pušis, šimtamečių ąžuolų alėja, šalies istoriją primena „Dainavos“ apygardos partizanų štabo bunkerio maketas, įrengtas skulptūrų parkas „Žaltės slėnis“.

Raižių kaimas nuo XVI a. žinomas kaip totorių valda. Prieš Antrąjį pasaulinį karą čia buvo Lietuvos musulmonų centras. Medinė **Raižių mečetė** pastatyta 1889 m. 2010 m., minint Žalgirio pergalės 600-ias metines, buvo pastatytas paminklas Vytautui Didžiajam. Greta mečetės stovi saulės laikrodžiai, rodantys mūšio ir vietos laikus.

Rumbonių Švč. Trejybės bažnyčia pastatyta 1795 m. Nedidelė medinė bažnytėlė yra liaudies architektūros formų, turi klasicizmo elementų. Šalia kapinėse yra dailės paminklu paskelbtas grafaitės Juzefos Korevaitės kapo balto marmuro antkapinis paminklas, kurį sukūrė žymus Varšuvos skulptorius Pijus Velionskis.

Pivašiūnų Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į Dangų bažnyčia pastatyta 1825 m. Didžiajame altoriuje kabo stebuklingas Dievo Motinos paveikslas. Pivašiūnai nuo seno garsūs Žolinės atlaidais, kurie čia vyksta visą savaitę. Pivašiūnų bažnyčia įtraukta į Jono Pauliaus II piligrimų kelią Lietuvoje. Čia veikia Pivašiūnų amatų centras, prie Ilgio ežero įrengta poilsiavietė.

2019 m. **Butrimonyse** buvo atidaryta rekonstruota vienintelė Lietuvoje trikampė aikštė. Ji įtraukta į Urbanistikos paminklų sąrašą. Aikštė apsupta XX a. pr. pirklių ir amatininkų namų. Išskirtinis atnaujintos aikštės akcentas – **fontanas**. Jis yra vienintelis toks Lietuvoje: akrilo kolbos formos, viduje sukasi didžiulis vandens sūkurys.

Daugų Dievo Apvaizdos bažnyčia – mūrinė, trijų navų, bebokštė, turinti gotikos, klasicizmo ir baroko stilių bruožų, pastatyta 1858–1862 m. Greta bažnyčios yra varpinė. Daugų istorinis centras – urbanistikos paminklas, o miestas ir apylinkės – rekreacinė zona.

Daugų sala – didelė poilsiavietė su vandens batutų parku, švariu smėlėtu paplūdimiu ir daugybe pramogų išskirtinėje vietoje, ant Didžiulio ežero kranto.

Bukaučiškėse II yra buvusio Vasario 16-osios Akto signataro, kunigo, ministro pirmininko, kariuomenės kapeliono Vlado Mirono dvaro XIX a. raudonų plytų romaninio stiliaus su neogotikos elementais **Bukaučiškių dvaro koplyčia-mauzoliejus**. Netoli – buvusio dvaro vieta su menkai išlikusiomis sunykusio statinio detalėmis (siena, pamatai).

Nuotykių parke „Tarzanija“ galima pramogauti trasose, įrengtose medžiuose, išbandyti šoninio slydimo „Drift kartus“, skrydį per Nemuną ir daug kitų pramogų. Greta esančiame „Dzūkijos dvare“ galima paragauti dzūkiškų patiekalų ir pernakvoti.

Nemunaičio Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia. 1899-1904 m. pagal inžinieriaus V. Michnevičiaus projektą buvo pastatyta dabartinė mūrinė neogotikinė, trinavė su aukštu bokštu ir šoniniais bokšteliais. 1930 m. šventoriuje įrengta Lurdo grota. Netoli yra Nepriklausomybės kario skulptūra (skulpt. Vincas Grybas).

Didysis Dzūkijos akmuo guli Vangelonių kaimo pušyne. Tai didžiausias riedulys Dzūkijoje ir devintas pagal dydį Lietuvoje. Jo ilgis – 7 m, plotis – 4,5 m, apimtis – 18 m. 1964 m. akmuo paskelbtas gamtos paminklu.

Miroslavo Švč. Trejybės bažnyčia baigta statyti 1929 m. Jai būdingi modernizuoti romantizmo architektūros bruožai ir neobaroko bei neoklasicizmo formų elementai.

Kaukų ir Obelytės piliakalniai. Vienas šalia kito esantys piliakalniai – bendras kompleksas. Pagrindinis Kaukų piliakalnis įrengtas Peršėkės upelio kairiojo kranto vingyje esančioje aukštumoje. Kaukų ir Obelytės piliakalnių kompleksas gyvavo nuo I tūkst. per. iki XI a., kai buvo sunaikintas greičiausiai per Kijevo Rusios kunigaikščių karinį žygį prieš jotvingių gentis.

Laisvės angelo paminklas Alytuje (aut. A. Aleksandravičius) pastatytas 1929 m. ir yra skirtas žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę. Šalia – miesto sodas su fontanu ir rožynais.

Aukščiausias Lietuvoje pėsčiųjų ir dviračių tiltas Alytuje 2015 m. pastatytas geležinkelio tilto (1899-1915) vietoje ant išlikusių senojo tilto atramų. Tilto aukštis – 38 m, ilgis – 240 m.

Dabartinė **Alytaus miesto sinagoga** pastatyta 1911 m. Šalia jos tais pačiais metais pastatytas rabino namas. Sovietmečiu dėl netinkamos eksploatacijos stipriai nukentėjo.

Alytaus piliakalnis datuojamas I tūkst. vid. –XIV a. Ant jo stovėjo pilis, kurią sudegino kryžiuočiai.

Krokialaukio Kristaus Atsimainymo bažnyčia pastatyta 1869 – 1872 m. Bažnyčios architektūroje ryškūs neogotikos ir neoromanikos bruožai.

Kurnėnų mokyklos statinių kompleksas (mokykla ir vėjo jėgainė). Tai vienintelė iš Amerikos atplukdyta Lietuvos mokykla. Dauguma statybinių medžiagų (net mokyklos langų stiklai) buvo gabenamos iš Čikagos. Beveik visas mokyklos statybos išlaidas (skyrė 160 tūkst. Lt) finansavo po studijų JAV apsigyvenęs kurnėniškis Laurynas Radziukynas. Pirmasis skambutis čia nuskambėjo 1936 m. Mokykla veikė iki 2008 m.

Simno Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į Dangų bažnyčia pastatyta 1520 m. Tai vienintelė bazilikinė kryžminio plano renesansinė bažnyčia Lietuvoje. Simnas įkurtas XVI a. prie Simno ir Giluičio ežerų. Miesto istorinis centras – urbanistikos paminklas.

Žuvinto biosferos rezervatas – seniausia saugoma Lietuvos teritorija (įsteigta 1937 m.). 2011 m. Žuvinto biosferos rezervatas įtrauktas į Pasaulinį UNESCO programos „Žmogus ir biosfera“ biosferos rezervatų tinklą. Rezervato lankytojų centre galima susipažinti su gamtos vertybėmis, jų apsauga, teleskopais ir žiūronais stebėti paukščius nuo apžvalgos bokšto. Šalia centro yra Žuvinto ežero mokomasis pažintinis takas su paukščių stebėjimo bokšteliu.